

KOMENTÁR **k ročnému výkazu** **o cirkvi a náboženskej spoločnosti** **za rok 2008**

Štátne štatistické zisťovanie, organizované a vykonávané rezortom kultúry prostredníctvom štatistického formulára KULT (MK SR) 15-01, sa uskutočnilo v roku 2009 (za rok 2008) už po desiaty raz. Na základe novej metodiky Štatistického úradu SR mali v tomto roku spravodajské jednotky povinnosť vyplniť výkaz v elektronickej podobe a poslať ho elektronickou poštou, čo splnili všetky spravodajské jednotky okrem dvoch. Vypĺňanie výkazov trvalo spravodajským jednotkám od 5 do 120 minút. Naďalej ostala v platnosti povinnosť zaslať štatistický výkaz v tlačenej podobe spolu s vyhlásením o súhlase/nesúhlase so zverejnením dôverných štatistických údajov. Spracovanie prebiehalo pomocou automatizovaného systému KEŠKULT.

Ročný výkaz o cirkvi a náboženskej spoločnosti za rok 2008 obsahuje tri moduly: personálne ukazovatele, materiálne a finančné zabezpečenie a liturgické obrady. Počet spravodajských jednotiek sa zvýšil na 30. Dôvodom pre toto zvýšenie počtu spravodajských jednotiek bolo rozhodnutie pápeža Benedikta XVI. o zriadení gréckokatolíckej Bratislavskej eparchie k 30. januáru 2008 ako aj jeho rozhodnutie o reorganizácii diecéz v rímskokatolíckej cirkvi dekrétom Slovacchie sacrorum Antistites zo 14. februára 2008, Prot.N. 621/2003, keď zriadil k 14. februáru 2008 Bratislavskú arcidiecézu a Žilinskú diecézu, čím sa zmenili aj hranice všetkých dovtedajších diecéz západnej provincie Rímskokatolíckej cirkvi v Slovenskej republike. Z tohto dôvodu je aj nereálne porovnávanie individuálnych údajov o jednotlivých diecézach s údajmi z minulých rokov. S tým súvisia aj chýbajúce individuálne údaje za Bratislavskú arcidiecézu a Žilinskú diecézu v prvom module, nakoľko ich ústredia začali plne administratívne fungovať až od 1. 1. 2009. Údaje za celú cirkev sú však medziročne porovnateľné. Očakávame, že v ďalších rokoch budú údaje už stabilizované a bude tak možné ich efektívne a pravdivé porovnanie a zhodnotenie.

V module Personálne ukazovatele sú evidovaní všetci duchovní, nielen tí, ktorým je za duchovenskú činnosť poskytovaný príspevok od štátu. Ich počet (5083) sa v porovnaní s rokom 2007 mierne zvýšil. Počet veriacich, ktorí vstúpili do cirkví klesol. Počet ľudí, ktorí vystúpili z cirkví mierne klesol. Celkový počet evidovaných veriacich sa zvýšil, počet študentov teológie sa znížil.

V module Materiálne a finančné zabezpečenie mierne stúpol počet farností resp. cirkevných zborov a náboženských obcí, mierne stúpol počet bohoslužobných objektov vrátane rozostavaných. Mierne sa zvýšil aj počet farských budov a cirkevných škôl.

V module Liturgické obrady pozorujeme nárast počtu bohoslužieb, krstov, cirkevných sobášov a pokles cirkevných pohrebov.

Pri prvom module ak pripočítame k súčtu riadkov 2 až 8 počet duchovných Bahájskeho spoločenstva a Cirkvi Ježiša Krista svätých neskorších dní dostaneme výsledný počet duchovných rovnajúci sa počtu aktívne pôsobiacich duchovných z riadku 1. Ani súčty pri riadkoch 9 a 10 nerovnajú údaj v riadku 1. Ide o dôsledok toho, že údaje v riadkoch 9 a 10 o diecéznych (eparchiálnych) a rehoľných duchovných uviedli iba Rímskokatolícka cirkev, Gréckokatolícka cirkev, Pravoslávna cirkev, Apoštolská cirkev na Slovensku, Cirkev československá husitská a Ordinariát ozbrojených síl a zborov Slovenskej republiky. Po pripočítaní počtu ostatných duchovných sa údaje rovnajú. Rozdelenie duchovných na mužov a ženy (riadky 11 a 12) neeviduje len Bahájske spoločenstvo a rozdelenie duchovných medzi slobodných a žijúcich v manželskom zväzku (riadky 13 a 14) ako i rozlíšenie svojich duchovných podľa stupňa vzdelania (riadky 20, 21 a 22) ešte aj Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia. To vysvetľuje, prečo sa jednotlivé čiastkové súčty v týchto riadkoch nerovnajú celkovému počtu duchovných. Po pripočítaní počtu duchovných oboch týchto spoločností sa súčty rovnajú.